

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) je jedinstveni forum i ujedno instrument za očuvanje mira, ocenili su učesnici 5. Beogradskog bezbednosnog foruma, uz konstataciju da je ta institucija i veoma dobar alat, ali u "pravim rukama".

Državni sekretar u Ministarstvu spoljnih poslova Srbije, ambasador Roksanda Ninčić je učestvujući na panelu "Reafirmacija uloge OEBS u upravljanju konfliktima", podsetila da u trenutku kada se Srbija kandidovala za predsedavanje OEBS-u ukrajinska kriza nije se nazirala, a da je OEBS danas jedina organizacija koja posreduje u rešavanju krize na terenu.
Prema njenim rečima, OEBS nesumnjivo ima prednosti kao što su iskustvo u medijaciji i upravljanju konfliktima. Ninčić je kazala da će OEBS dati i svoj doprinos u rešavanju migrantske krize, te je izrazila optimizam u vezi sa budućnošću organizacije.

Ona je navela da je OEBS u Ukrajini efikasno uradio ono što je mogao, rasporedivši veoma brzo Specijalnu posmatračku misiju (SPM) kao „oči i uši ove međunarodne organizacije", ali je naglasila da SPM nema pristup osetljivim lokacijama, a za šta je neophodna politička volja. Ninčić je dodala da je tu i Trilateralna kontakt grupa (TKG) koja obavlja odlične diplomatske aktivnosti i koordiniše situacijom na terenu.

Ona je, takođe, ukazala na problem nedovoljne razmene informacija među zemljama učesnicama OEBS-a, ne samo kada je reč o ukrajinskoj krizi već generalno, i to iz političkih razloga. Istakla je da je cilj Srbije kao predsedavajuće OEBS-u, da transparentno predsedava i pošteno posreduje uz izbegavanje ideoloških sukoba i ukazala da „nije mala stvar dovesti sve aktere ukrajinske krize za pregovarački sto".

Specijalni izaslanik predsedavajućeg OEBS-u za Zapadni Balkan Žerar Studman je podsetio da je 90-tih godina nastao geopolitički vakuum, u kome je OEBS uspeo da se nametne kao instrument za upravljanje krizama i uspostavljanju poverenja. OEBS je jedini forum gde Amerikanci i Rusi zajedno sede i razgovaraju, naglasio je on dodajući da je to veoma bitno. On je rekao da u februaru 2014. godine u OEBS-u nije bilo ranog upozorenja na ukrajinsku krizu niti plana za njeno rešavanje, ali se, kako je istakao, situacija brzo promenila i OEBS je brzo odreagovao. OEBS je, kako je precizirao, uspešan u rešavanju ukrajinske krize zahvaljujući brzom raspoređivanju misija i fleksibilnog posredovanja.

Studman je naglasio da međunarodne organizacije kao što su OEBS i UN zavisi od političke volje i umeća država članica da iskoriste sredstva koja imaju dodajući da nema potrebe za stvaranjem novih institucija unutar OEBS-a jer ih, kako je rekao, OEBS već ima.

Šef misije OEBS u Bosni i Herceovini Džonatan Mur je ocenio da je konsekutivno predsedavanje Švajcarske i Srbije bilo veoma korisno za rad na terenu i rad organizacije. On je ukazao da i 20 godina posle Dejtona u BiH ima mnogo bitnih pitanja koja treba rešavati, a misija OEBS-a može dati važan doprinos tome.

OEBS, prema njegovim rečima, u BiH ima veliki kredibilitet i energije da doprinese soluciji problema, a posebno odlično sarađuje na lokalnom nivou.

Bivša državna sekretarka Finske, direktorka Instituta za međunarodne odnose Teja Tilikajnen, koja je i članica Panela eminentnih ličnosti, ukazala je da se treba posvetiti slabostima OEBS-a, kako bi se poboljšala organizacija.

Ona je naglasila da je studija rađena u Finskoj pokazala važnost principa konsenzusa, te da smatra OEBS korisnom organizacijom.
Međutim postoje i stvari koje treba učiniti kako bi OEBS bio efikasniji. OEBS, prema njenim rečima, treba da ima važnu ulogu u spoljnopolitičkim agendama zemalja članice, jer od njih zavisi uloga te organizacije.

Misije na terenu su, kako je dodala, nešto posebno i to je ključ za brzo upozorenje kapaciteta i to je nešto čemu treba posvetiti posebnu pažnju, a takođe je ukazala na potrebu za uspostavljanjem sistema za brzo upozoravanje.

OEBS, istakla je ona, treba da ostane važna platforma za kontrolu naoružanja, mera za uspostavljanje bezbednosti i danas je važnije nego ikada da se poveća poverenje među državama-učesnicama.